

Kollektivtrafik
Malin Persson Zeidlitz
malin.zeidlitz@regionjh.se

Kollektivtrafiknämnden
KTN/21/2025
2025-05-12

Överlåtelse av behörighet att besluta om allmän trafikplikt för-sträckan Östersund-Dorotea

Ärendebeskrivning

Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län bedriver sedan många år gemensam busstrafik på sträckan Östersund-Gällivare i form av linje 45. Möjlighet för byte till linje 63 i Dorotea för att resa vidare mot Umeå. Den interregionala trafiken fyller en viktig funktion för främst de mindre inlandskommunerna längs linjerna. Den senaste trafikupphandlingen för linje 45 och linje 63 har genomförts av den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbottens län, med stöd från Region Jämtland Härjedalen (Länstrafiken) och den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten.

Region Jämtland Härjedalen är regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) enligt lagen om regional kollektivtrafik (SFS 2010:1065). Från och med december 2027 ska ett nytt trafikavtal finnas för allmän kollektivtrafik på sträckan från Östersund mot både Gällivare och Umeå via Dorotea.

Region Västerbotten (RKM) avser genom Länstrafiken i Västerbotten AB upphandla och teckna nytt trafikavtal från och med tidtabellsskiftet i december 2027 då befintligt trafikavtal löper ut. För att ingå detta avtal krävs ett beslut om allmän trafikplikt för den berörda trafiken.

För att fatta ett sammanhållet enhetligt beslut för den länsöverskridande trafiken rekommenderas att överlåta rätten till beslut om allmän trafikplikt till en regional kollektivtrafikmyndighet. Skälet till förslaget att fatta ett beslut om allmän trafikplikt är att trafiken bedrivs i ett gemensamt geografiskt område där trafiken är länsgränsöverskridande och upphandlas som ett trafikområde.

Gemensamt arbete, där samtliga RKM:er i de tre länen medverkar, med framtagande av upphandlingsdokument pågår för upphandling av busstrafik på linje 45 och linje 63 med trafikstart i december 2027. Inriktningen är att handla upp samma trafikvolym som i tidigare avtal. Det bedöms finnas ett behov av kopplingen mellan länen som linjerna utgör för att öka tillgängligheten på landsbygden. Bedömningen är därför att Region Jämtland Härjedalen bör verka för att trafiken ska fortsätta, om än på en relativt låg utbudsnivå, och mot den bakgrunden delegera behörigheten för allmän trafikplikt till kollektivtrafikmyndigheten i Västerbottens län. Exakt trafikupplägg, linjedragning, trafikvolym och kostnadsfördelning regleras i en överenskommelse mellan Region Jämtland Härjedalen och kollektivtrafikmyndigheterna i Västerbottens län samt i Norrbottens län innan avtal tecknas.

Stöd att överlåta rätten till beslut till en regional kollektivtrafikmyndighet finns i 3 kap. 1 § i lag (2010:1065) om kollektivtrafik. Med allmän trafikplikt menas enligt EU-förordning (1370/2007) de krav som en behörig myndighet definierar eller fastställer för att sörja för kollektivtrafik av allmänt intresse som ett kollektivtrafikföretag inte skulle ha något eget kommersiellt intresse av att bedriva utan att få ersättning eller åtminstone inte i samma

omfattning eller på samma villkor. Beslut om allmän trafikplikt får bara avse regional kollektivtrafik. Med regional kollektivtrafik menas kollektivtrafik som äger rum inom ett län eller om den sträcker sig över flera län, med avseende på trafikutbudet huvudsakligen är ägnad att tillgodose resenärernas behov av arbetspendling eller annat vardagsresande och som med hänsyn till sitt faktiska nyttjande tillgodoser ett sådant behov. Beslutet ska vara tidsbegränsat och minst omfatta den planerade avtalsperioden. Avtal får inte ingås för en ny avtalsperiod utan att ett nytt beslut om allmän trafikplikt har fattats.

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen överlåter behörighet till regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbottens län att upphandla trafik samt fatta beslut om allmän trafikplikt för busstrafiken på sträckan Östersund-Dorotea utifrån 3 kap. 1 § i kollektivtrafiklagen (2010:1065).
2. Kollektivtrafiknämndens ordförande får i uppdrag att underteckna överenskommelsen om trafikens omfattning för Region Jämtland Härjedalens räkning.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Mattias Johansson
Områdeschef Kollektivtrafik

Utdrag till

Kollektivtrafikmyndigheten i Västerbottens län
Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbottens län